

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 48/16
V Luxemburgu 4. mája 2016

Rozsudky vo veciach C-358/14, Poľsko/Parlament a Rada; C-477/14, Pillbox 38(UK) Limited/Secretary of State for Health, a C-547/14, Philip Morris Brands SARL a i./Secretary of State for Health

Nová smernica Európskej únie o tabakových výrobkoch je platná

Rozsiahla štandardizácia balení a budúci zákaz mentolových cigariet v Únii, ako aj osobitná regulácia elektronických cigariet sú v súlade s právom

Cieľom novej smernice z roku 2014 o tabakových výrobkoch¹ je jednak uľahčiť riadne fungovanie vnútorného trhu s tabakovými a súvisiacimi výrobkami, pričom by sa malo vychádzať z vysokej úrovne ochrany ľudského zdravia, a jednak splniť záväzky Únie vyplývajúce z Rámcového dohovoru WHO o kontrole tabaku².

Táto smernica stanovuje najmä zákaz uvádzania tabakových výrobkov s charakteristickou arómou na trh od 20. mája 2020³, ako aj štandardizáciu označovania a balenia tabakových výrobkov. Navyše sa ňou zavádza osobitný režim pre elektronické cigarety.

Poľsko podporované Rumunskom napadlo na Súdnom dvore zákaz mentolových cigariet (vec C-358/14). V ďalších dvoch veciach (C-477/14 a C-547/14) High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Administrative Court) [Vyšší súd pre Anglicko a Wales, Queen's Bench Division (Správny súd)] Súdnu dvoru položil otázku, či je platný súbor ustanovení smernice o tabakových výrobkoch.

Svojimi dnešnými rozsudkami **Súdny dvor zamietá žalobu Poľska a potvrdzuje platnosť ustanovení smernice**, ktoré preskúmaval.

Na úvod, pokiaľ ide o zákaz mentolových cigariet, Súdny dvor konštatuje, že tabakové výrobky s charakteristickou arómou (či už ide o mentol alebo inú arómu) majú jednak podobné objektívne vlastnosti a jednak podobné účinky, pokiaľ ide o začatie spotrebúvania tabaku a udržiavanie fajčenia. Pripomína, že mentol má svojou príjemnou arómou zvýšiť príťažlivosť tabakových výrobkov pre spotrebiteľov a že zníženie atraktívnosti týchto výrobkov môže prispieť k zníženiu prevalencie fajčenia a závislosti tak medzi novými spotrebiteľmi, ako aj medzi obvyklými spotrebiteľmi.

Súdny dvor ďalej konštatuje, že v čase prijatia smernice existovali výrazné rozdiely medzi právnymi úpravami členských štátov, keďže niektoré z nich zostavili rôzne zoznamy povolených alebo zakázaných aróm, zatiaľ čo iné členské štáty v tejto veci neprijali osobitnú právnu úpravu. Súdny dvor navyše zastáva názor, že tým, že smernica zakazuje uvádzanie tabakových výrobkov s charakteristickou arómou na trh, bráni takému odlišnému vývoju právnych úprav členských štátov. V dôsledku toho Súdny dvor zastáva názor, že takýto zákaz uľahčuje riadne fungovanie vnútorného trhu s tabakovými a súvisiacimi výrobkami, a zároveň je aj primeraný na zabezpečenie vysokej úrovne ochrany ľudského zdravia, najmä pokiaľ ide o mladých ľudí.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/40/EÚ z 3. apríla 2014 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov týkajúcich sa výroby, prezentácie a predaja tabakových a súvisiacich výrobkov a o zrušení smernice 2001/37/ES (Ú. v. EÚ L 127, s. 1).

² Rámcový dohovor Svetovej zdravotníckej organizácie o kontrole tabaku podpísaný v Ženeve 21. mája 2003.

³ Tento zákaz sa uplatňuje na tabakové výrobky s charakteristickou arómou, ktorých objem predaja v rámci celej Únie predstavuje minimálne 3 % konkrétnej kategórie výrobkov.

Okrem toho Súdny dvor uvádza, že normotvorca Únie bol v rámci výkonu svojej širokej miery voľnej úvahy oprávnený stanoviť takýto zákaz, keďže menej obmedzujúce opatrenia navrhované Poľskom sa nezdajú byť natoľko vhodné na dosiahnutie sledovaného cieľa. Podľa Súdneho dvora totiž zvýšenie vekovej hranice, od ktorej je povolené spotrebúvanie tabakových výrobkov s charakteristickou arómou, len pre tieto výrobky, ani zákaz cezhraničného predaja tabakových výrobkov a napokon ani pripojenie zdravotného varovania na označenie, v ktorom by bolo uvedené, že tabakové výrobky s charakteristickou arómou sú pre zdravie rovnako škodlivé ako iné tabakové výrobky, nie sú spôsobilé znížiť atraktivnosť týchto výrobkov, a teda ani zabrániť začatiu spotrebúvania tabaku osobami, ktorých vek presahuje stanovenú hranicu. Napokon Súdny dvor uvádza, že takýto zákaz neporušuje zásadu subsidiarity.

Pokiaľ ide o štandardizáciu označovania a balenia tabakových výrobkov, Súdny dvor na úvod spresňuje, že členské štáty môžu zachovať alebo zavádzať ďalšie požiadavky v súvislosti s aspektmi balenia tabakových výrobkov, ktoré nie sú harmonizované smernicou.

Pokiaľ ide o zákaz pripájať na označenie jednotkových balení, na vonkajší obal, ako aj na samotný tabakový výrobok akýkoľvek prvok alebo charakteristický znak, ktorý je spôsobilý podporovať tieto výrobky alebo nabádať na ich spotrebu, aj keby takéto prvky alebo charakteristické znaky boli vecne správne, Súdny dvor zastáva názor, že tento zákaz môže jednak chrániť spotrebiteľov pred rizikami súvisiacimi s fajčením a jednak neprekračuje hranice toho, čo je potrebné na dosiahnutie sledovaného cieľa. Navyše sa mu zdajú primerané pravidlá, ktoré sa v podstate týkajú integrity zdravotných varovaní po otvorení balenia, umiestnenia a minimálnych rozmerov zdravotných varovaní, ako aj tvaru jednotkových balení cigariet a minimálneho počtu cigariet v jednotkovom balení.

Súdny dvor okrem iného konštatuje, že normotvorca Únie neprekročil hranice toho, čo je vhodné a potrebné, keď stanovil, že na každom jednotkovom balení alebo vonkajšom obale musia byť uvedené zdravotné varovania pozostávajúce z textu a farebnej fotografie, ktoré pokrývajú 65 % vonkajšej plochy predného aj zadného povrchu každého jednotkového balenia.

Pokiaľ ide o osobitný režim uplatniteľný na elektronické cigarety, ktorý stanovuje najmä povinnosť výrobcov a dovozcov oznámiť vnútroštátnym orgánom každý výrobok, ktorý plánujú uviesť na trh (s povinnosťou *standstill* v trvaní šesť mesiacov), špecifické varovania, maximálny obsah nikotínu 20 mg/ml, povinnosť priložiť leták, osobitný zákaz reklamy a sponzorovania, ako aj povinnosti súvisiace s výročnou správou, Súdny dvor zdôrazňuje, že tieto cigarety majú objektívne odlišné vlastnosti ako tabakové výrobky. Keďže normotvorca Únie tieto cigarety podriadil odlišnému právnomu režimu a okrem toho menej prísnemu, ako je režim uplatniteľný na tabakové výrobky, neporušil zásadu rovnosti zaobchádzania.

Navyše Súdny dvor poznamenáva, že vzhľadom na expanziu trhu elektronických cigariet a plniacich fľaštičiek, vnútroštátne predpisy týkajúce sa podmienok, ktorým musia zodpovedať tieto výrobky, pri absencii harmonizácie na úrovni Únie, prirodzene môžu predstavovať prekážky voľného pohybu tovaru. Súdny dvor rovnako konštatuje, že tým, že smernica povoľuje členským štátom zakázať cezhraničný predaj elektronických cigariet a plniacich fľaštičiek na diaľku, stanovujúc pre členské štáty, ktoré ho nezakážu, určité spoločné pravidlá, umožňuje členským štátom zabrániť obchádzaniu pravidiel zhody.

Súdny dvor zdôrazňuje, že potvrdené a potenciálne riziká spojené s používaním elektronických cigariet prinútili normotvorcu Únie, aby konal v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi zo zásady obozretnosti. V tejto súvislosti sa podriadenie elektronických cigariet režimu oznamovania nezdá byť zjavne neprimerané alebo zjavne zachádzajúce nad rámec toho, čo je potrebné na dosiahnutie cieľa sledovaného normotvorcom Únie. Súdny dvor okrem toho odmieta tvrdenie, podľa ktorého povinnosť výrobcov a dovozcov elektronických cigariet a plniacich fľaštičiek každoročne predkladať príslušným orgánom členských štátov určité údaje, ktoré im umožnia sledovať vývoj na trhu, porušuje zásady proporcionality a právnej istoty. Rovnako tak tým, že normotvorca stanovil maximálny obsah nikotínu, ktorý môže obsahovať tekutina v elektronických cigaretách, na 20 mg/ml, nekonal svojvoľne ani zjavne neprekročil hranice toho, čo bolo vhodné a potrebné na dosiahnutie cieľa smernice.

Súdny dvor tiež vyhlasuje, že nie je neprimerané požadovať, aby jednotkové balenia elektronických cigariet a plniacich fľaštičiek obsahovali samostatný leták, a že nie je ani neprimerané v podstate zakázať komerčné oznamy a sponzorovanie týkajúce sa elektronických cigariet a plniacich fľaštičiek. Navyše zákaz uložený hospodárskym subjektom propagovať svoje výrobky sa nedotýka podstaty slobody podnikania a vlastníckeho práva, ktoré sú uznané Chartou základných práv Únie.

Súdny dvor napokon konštatuje, že osobitný režim uplatniteľný na elektronické cigarety neporušuje zásadu subsidiarity.

UPOZORNENIE: Žalobou o neplatnosť sa možno domáhať zrušenia aktov inštitúcie Únie, ktoré sú v rozpore s právom Únie. Za určitých podmienok môžu členské štáty, európske inštitúcie a jednotlivci podať žalobu o neplatnosť na Súdny dvor alebo na Všeobecný súd. Ak je žaloba dôvodná, akt sa zruší. Dotknutá inštitúcia je povinná vykonať nápravu, pokiaľ ide o prípadnú právnu medzeru, ktorá vznikla v dôsledku zrušeného aktu.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

Úplné znenie rozsudkov ([C-358/14](#), [C-477/14](#) a [C-547/14](#)) sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudkov je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106